

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania i badania dotyczące pakietów i płytek kompletnych, zwanych dalej pakietami, przeznaczonych dla urządzeń komputerowych.

Norma dotyczy pakietów do urządzeń ogólnego zastosowania, przeznaczonych do pracy w pomieszczeniach o kontrolowanych lub nie kontrolowanych czynnikach środowiskowych, zależnie od warunków pracy urządzenia.

Do pakietów do urządzeń specjalnego przeznaczenia mogą być stosowane dodatkowe postanowienia wg norm przedmiotowych.

1.2. Zakres stosowania normy. Norma obowiązuje w zakresie projektowania, produkcji, dystrybucji i eksploatacji pakietów.

1.3. Określenia

1.3.1. pakiet — płytka (płytki) kompletna połączona z urządzeniem przez złącze.

1.3.2. płytka kompletna — płytka drukowana z zamontowanymi na niej podzespołami elektronicznymi i elementami mechanicznymi, realizująca założone przebiegi elektryczne.

1.3.3. zalecane warunki eksploatacji — wg PN-83/T-42106.

1.3.4. Pozostałe określenia — wg PN-83/T-42106, BN-83/3311-01, BN-89/3311-02, PN-84/E-04600.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Kategoria pakietu. W zależności od kategorii urządzenia, wewnątrz którego pakiet ma pracować, różni się cztery kategorie pakietów odpowiadające grupom środowiskowym G1, G2, G3 i G4 zgodnie z tabl. 1.

Tablica 1

Lp.	Rodzaj czynnika środowiskowego	Wartość			
		G1	G2	G3	G4
1	Temperatura otoczenia, °C	5 ÷ 65	5 ÷ 60	10 ÷ 55	15 ÷ 50
2	Szybkość zmian temperatury, °C/h	10			
3	Wilgotność względna bez kondensacji, %	40 ÷ 95	40 ÷ 80		
4	Ciśnienie atmosferyczne, hPa	840 ÷ 1070			
5	Stopień agresywności korozyjnej środowiska wg PN-71/H-04651	B, L, U		B	
6	Wibracje sinusoidalne — amplituda, mm — częstotliwość, Hz	0,15			
		5 ÷ 35	10 ÷ 25		

G1 — określa warunki pracy pakietów przeznaczonych dla urządzeń pracujących w pomieszczeniach przemysłowych; zapewnione jest jedynie ogrzewanie pomieszczeń w celu zabezpieczenia przed nadmiernym spadkiem temperatury, brak chłodzenia, wentylacja naturalna.

G2 i G3 — określają warunki pracy pakietów przeznaczonych dla urządzeń pracujących w pomieszczeniach biurowych; zapewnione ogrzewanie, naturalna lub wymuszona wentylacja utrzymuje parametry klimatyczne na określonym poziomie.

G4 — określa warunki pracy pakietów przeznaczonych dla urządzeń pracujących w pomieszczeniach klimatyzowanych; temperatura i wilgotność są ściśle kontrolowane.

Zgłoszona przez Instytut Maszyn Matematycznych
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Maszyn Matematycznych dnia 23 października 1990 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1991 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 1/1991, poz. 3)

2.2. Oznaczenie

2.2.1. Sposób budowy oznaczenia. W skład oznaczenia pakietu powinny wchodzić następujące dane:

- nazwa (typ, symbol) pakietu,
- numer rysunku płytki drukowanej.

Do oznaczenia mogą wchodzić dodatkowe dane zgodnie z normą przedmiotową.

2.2.2. Przykład oznaczenia pakietu przeznaczonego do systemu minikomputerowego, realizującego funkcję arytmometru cyfrowego:

SM-AC-10-002582

w którym:

- SM-AC — symbol pakietu,
- 10-2582 — numer rysunku płytki drukowanej.

3. WYMAGANIA

3.1. Kompletność pakietu. W skład pakietu powinny wchodzić:

- pakiet zgodny z dokumentacją konstrukcyjną,
- atest (świadczenie kontroli jakości),
- opakowanie transportowe zgodne z dokumentacją,
- karta gwarancyjna,
- części zamienne wg dokumentacji konstrukcyjnej,
- dokumentacja techniczno-ruchowa,

z tym, że cztery ostatnie pozycje obowiązują w przypadku, gdy pakiet jest oddzielną całością przy sprzedaży, a nie częścią zapasową w urządzeniu (podlegającą zamianie).

3.2. Wykonanie i wygląd zewnętrzny. Pakiety powinny być wykonane zgodnie z dokumentacją konstrukcyjną. Wykonanie montażu i połączeń lutowicznych powinno być zgodne z dokumentacją technologiczną. Wygląd pakietu powinien być estetyczny.

Na pakiecie niedopuszczalne są:

- naprawy przerw w ścieżkach wykonane wyłącznie za pomocą lutowni,
- rozwarstwienia laminatu,
- odklejanie ścieżek,
- wgniecenia na ścieżkach naruszające ciągłość połączeń,
- korozja na ścieżkach i elementach,
- pęknięcia i wyszczerbienia na krawędziach płytki większe niż dopuszczone w dokumentacji konstrukcyjnej lub normach przedmiotowych.

3.3. Cechowanie. Pakiety powinny mieć naniesione następujące dane:

- znak lub nazwę producenta,
- oznaczenie wg 2.2,
- rok produkcji,
- napis: MADE IN POLAND.

Dopuszcza się umieszczanie dodatkowych danych lub też z braku miejsca dopuszcza się cechowanie skrócone — zgodnie z normą przedmiotową.

3.4. Oznakowania i napisy powinny być czytelne, trwałe (odporne na środki konserwacyjne stosowane w czasie eksploatacji i konserwacji) i wykonane estetycznie w miejscach określonych dokumentacją konstrukcyjną.

3.5. Wymiary pakietów powinny być zgodne z dokumentacją konstrukcyjną.

3.6. Wysokość montażu na płytce drukowanej nie powinna przekraczać wartości określonej w dokumentacji konstrukcyjnej.

3.7. Parametry elektryczne i funkcjonalne powinny być zgodne z wymaganiami norm przedmiotowych dla danego typu pakietu.

3.8. Wytrzymałość na zmiany temperatury. Pakiety powinny spełniać wymagania wytrzymałości na zmiany temperatury w zakresie $5 \div 65^{\circ}\text{C}$ dla pakietów z grupy środowiskowej G1 oraz $5 \div 60^{\circ}\text{C}$ dla pakietów z grup środowiskowych G2, G3, G4.

3.9. Odporność na warunki pracy. Pakiety powinny być odporne na warunki pracy określone dla poszczególnych kategorii wg tabl. 1.

3.10. Wytrzymałość na warunki transportu. Pakiety w opakowaniu transportowym powinny wytrzymać warunki transportu wg PN-83/T-42106.

3.11. Niezawodność. Pakiety powinny charakteryzować się poniższymi wskaźnikami niezawodności określonymi w normie przedmiotowej:

- średni czas między uszkodzeniami $T\lambda$,
- średni czas między przekłamaniami $T\lambda$,
- współczynnik wykorzystania technicznego K_{tf} .

3.12. Bezpieczeństwo — wg PN-84/T-42107 i norm przedmiotowych.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. W przypadku transportu poza urządzeniem, pakiety powinny być pakowane w pomieszczeniach zamkniętych, w których temperatura powietrza nie jest niższa niż 15°C , wilgotność względna nie przekracza 80%, a stopień agresywności korozyjnej środowiska osiąga co najwyżej wartość B wg PN-71/H-04651.

Opakowanie pakietów powinno spełniać wymagania zawarte w dokumentacji konstrukcyjnej, uwzględniające zabezpieczenia przed narażeniami transportowymi.

Masa opakowania transportowanego nie może przekraczać 10 kg brutto.

Na opakowaniu zbiorczym powinny się znajdować napisy i znaki ostrzegawcze zgodnie z PN-85/O-79252 i/lub PN-76/O-79251 oraz co najmniej następujące dane:

- nazwa, znak i adres producenta,
- typ (symbol) pakietu,
- liczba pakietów w opakowaniu,
- miesiąc i rok produkcji,
- znak kontroli jakości.

4.2. Przechowywanie — zgodnie z PN-83/T-42106.

4.3. Transport — zgodnie z PN-83/T-42106.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

5.1.1. Badania niepełne w kolejności podanej w tabl. 2 kol. 5 przeprowadza się przy bieżącej kontroli produkcji; badaniom tym poddaje się każdy wyprodukowany pakiet.

5.1.2. Badania pełne w kolejności podanej w tabl. 2 kol. 6 przeprowadza się na wybranej próbce pakietów tego samego typu, w odstępach czasu nie przekraczających 12 miesięcy (nie dotyczy sprawdzania parametrów niezawodności, gdzie badania przeprowadza się w odstępach czasu nie przekraczających 24 miesięcy) oraz dodatkowo:

- po uruchomieniu produkcji,
- po wznowieniu produkcji po przerwie trwającej więcej niż 6 miesięcy,
- po zmianach konstrukcyjnych, technologicznych lub materiałowych mogących mieć ujemny wpływ na jakość.

Przed rozpoczęciem badań pełnych należy sprawdzić, czy pakiety mają protokoły kontroli jakości z wynikiem dodatnim z przeprowadzonych badań niepełnych.

Pakiet spełnia wymagania kompletności, jeśli dostarczony komplet jest zgodny z wymaganiami wg 3.1 oraz dokumentacją konstrukcyjną.

5.4.2. Sprawdzenie wykonania i wyglądu zewnętrznego przeprowadza się przez oględziny przy użyciu lupy z 2,5-krotnym powiększeniem, sprawdzając kolejno zgodność z wymaganiami wg 3.2.

Pakiet spełnia wymagania dobrego wykonania i estetycznego wyglądu zewnętrznego, jeżeli wszystkie postanowienia wg 3.2 są spełnione.

5.4.3. Sprawdzenie cechowania przeprowadza się przez oględziny i porównanie z wymaganiami wg 3.3 oraz z wymaganiami normy przedmiotowej i dokumentacji konstrukcyjnej.

Pakiet spełnia wymagania poprawnego cechowania, jeśli wszystkie postanowienia wg 3.3 oraz odpowiednie punktu normy przedmiotowej są spełnione.

5.4.4. Sprawdzenie oznakowań i napisów przeprowadza się przez oględziny, próbę ścierania i porównanie z dokumentacją konstrukcyjną. Środki do próby ścierania i czas próby powinny być zgodne z normą przedmiotową.

Tablica 2

Lp.	Nazwa wymagania	Wymaganie wg	Sprawdzenie wg	Badania	
				niepełne	pełne
1	2	3	4	5	6
1	Kompletność pakietu	3.1	5.4.1	×	×
2	Wykonanie i wygląd zewnętrzny	3.2	5.4.2	×	×
3	Cechowanie	3.3	5.4.3	×	×
4	Oznakowania i napisy	3.4	5.4.4	×	×
5	Wymiary pakietów	3.5	5.4.5	×	×
6	Wysokość montażu	3.6	5.4.6	×	×
7	Parametry elektryczne i funkcjonalne	3.7	5.4.7	×	×
8	Wytrzymałość na zmiany temperatury	3.8	5.4.8	—	×
9	Odporność na warunki pracy	3.9	5.4.9	—	×
10	Wytrzymałość na warunki transportu	3.10	5.4.10	—	×
11	Niezawodność	3.11	5.4.11	—	×
12	Bezpieczeństwo	3.12	5.4.12	×	×

5.2. Warunki badań. Badania należy prowadzić w warunkach określonych w normie przedmiotowej dla konkretnej grupy środowiskowej.

5.3. Pobieranie próbek do badań pełnych odbywa się sposobem losowym wg PN-83/N-03010.

Liczność próbki wynosi:

- dla serii produkcyjnej do 100 sztuk — 3 pakiety,
- dla serii produkcyjnej do 1000 sztuk — 6 pakietów,
- dla serii produkcyjnej powyżej 1000 sztuk — 10 pakietów.

5.4. Opis badań

5.4.1. Sprawdzenie kompletności należy przeprowadzić ustalając, czy pakiet odpowiada składem wymaganiom wg 3.1 oraz porównać pakiet z dokumentacją konstrukcyjną.

Wynik sprawdzenia należy uznać za dodatni, jeżeli wszystkie postanowienia wg 3.4 są spełnione.

5.4.5. Sprawdzenie wymiarów pakietu na zgodność z wymaganiami wg 3.5 przeprowadza się za pomocą przyrządu pomiarowego z dokładnością do 0,1 mm.

5.4.6. Sprawdzenie wysokości montażu na zgodność z wymaganiami wg 3.6 przeprowadza się za pomocą sprawdzianów lub przyrządu pomiarowego o dokładności do 0,1 mm.

5.4.7. Sprawdzenie parametrów elektrycznych i funkcjonalnych wg 3.7 należy przeprowadzić zgodnie z normami przedmiotowymi lub instrukcjami kontroli podanymi w dokumentacji konstrukcyjnej.

5.4.8. Sprawdzenie wytrzymałości na zmiany temperatury. Próbę należy wykonać zgodnie z PN-85/E-04613/01 w następujący sposób:

- pakiet o temperaturze otoczenia laboratorium sprawdzić na zgodność z wymaganiami wg 3.2 i 3.7,
- umieścić pakiet w komorze zimna, w której uprzednio ustalono temperaturę najniższą dla danej grupy środowiskowej zgodnie z wymaganiami wg 3.8 i przetrzymać w niej pakiet przez 3 h,

- pakiet wyjąć z komory zimna i w czasie nie krótszym niż 30 s i nie dłuższym niż 2 min przenieść do komory gorąca, w której uprzednio ustalono temperaturę najwyższą dla danej grupy środowiskowej zgodnie z wymaganiami wg 3.8; przetrzymać pakiet w tej temperaturze przez 3 h,

- cykl zmian temperatury powtórzyć 5 razy,

- po wyjęciu pakietu z komory gorąca i przetrzymaniu pakietu w temperaturze otoczenia laboratorium przez 0,5 h, sprawdzić spełnienie wymagań wg 3.2 i 3.7.

Pakiet jest wytrzymały na zmiany temperatury, jeżeli po zakończeniu próby spełnia wszystkie wymagania zawarte w 3.2 i 3.7.

5.4.9. Sprawdzenie odporności na warunki pracy

5.4.9.1. Sprawdzenie odporności na wibracje sinusoidalne. Próbę należy przeprowadzić na wstrząsarce wiibracyjnej w położeniu określonym w normie przedmiotowej.

Sposób przeprowadzenia próby:

- sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu na zgodność z wymaganiami wg 3.2,

- umieścić pakiet w uchwycie symulującym zamocowanie pakietu w urządzeniu i przymocować go do stołu wstrząsarke; mocowanie musi być sztywne i niezawodne,

- pakiet połączyć w niezawodny sposób elastycznymi przewodami z przyrządem kontrolnym,

- włączyć zasilanie pakietu, sprawdzić jego zdolność do pracy zgodnie z wymaganiami wg 3.7,

- włączyć wstrząsarke zachowując parametry narażeń: amplitudę i minimalną wartość częstotliwości — zgodnie z tabl. 1,

- zmieniać częstotliwość w sposób płynny z prędkością 1 oktawy/min¹⁾ do wartości maksymalnej wg tabl. 1; parametry wibracji należy kontrolować w punkcie możliwie bliskim zamocowania pakietu; dopuszczalne odchyłki parametrów wibracji nie mogą przekraczać $\pm 0,5$ Hz dla częstotliwości oraz $\pm 15\%$ dla amplitudy — w stosunku do wartości określonych w tabl. 1,

- po osiągnięciu górnej granicy częstotliwości należy ją obniżyć z taką samą prędkością do wartości wyjściowej.

Jedno zwiększenie i obniżenie częstotliwości w przyjętych granicach stanowi 1 cykl badania; należy wykonać 5 takich cykli. Podczas każdego cyklu należy sprawdzić spełnienie wymagań określonych w 3.7.

Po wykonaniu próby należy wyłączyć wstrząsarke i sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu wg 3.2 i jego zdolność do pracy wg 3.7.

Pakiet jest odporny na wibracje sinusoidalne występujące podczas pracy, jeżeli w czasie próby i po jej zakończeniu spełnia wymagania zawarte w 3.2 i 3.7.

5.4.9.2. Sprawdzenie odporności na zimno. Sposób przeprowadzenia próby:

- sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu na zgodność z 3.2,

- w komorze probierczej o temperaturze otoczenia laboratorium umieścić pakiet,

- pakiet połączyć z przyrządem kontrolnym,

- włączyć zasilanie pakietu, sprawdzić jego zdolność do pracy zgodnie z wymaganiami wg 3.7,

- wyłączyć zasilanie pakietu,

- uzyskać w komorze probierczej minimalną graniczną wartość temperatury przewidzianą dla danej kategorii pakietów wg tabl. 1 i pozostawić w niej pakiet przez 0,5 h w celu uzyskania jednakowej temperatury w całej jego objętości; przetrzymać pakiet w tych warunkach przez 2 h,

- włączyć zasilanie pakietu i sprawdzić spełnienie wymagań wg 3.7,

- wyłączyć zasilanie pakietu,

- sprawdzić warunki w komorze probierczej do warunków otoczenia laboratorium i przetrzymać w nich pakiet przez 0,5 h,

- sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu wg 3.2 i jego zdolność do pracy wg 3.7.

Pakiet jest odporny na działanie zimna w czasie pracy, jeżeli podczas próby i po jej zakończeniu spełnia wymagania zawarte w 3.2 i 3.7.

5.4.9.3. Sprawdzenie odporności na suche gorąco. Sposób przeprowadzenia próby:

- sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu na zgodność z 3.2,

- w komorze probierczej o temperaturze otoczenia laboratorium umieścić pakiet,

- pakiet połączyć z przyrządem kontrolnym,

- włączyć zasilanie pakietu, sprawdzić jego zdolność do pracy zgodnie z wymaganiami wg 3.7,

- nie wyłączając zasilania podnieść w komorze temperaturę do granicznej maksymalnej wartości dla danej kategorii pakietu wg tabl. 1, utrzymując jednocześnie wilgotność względną około 40%; w tych warunkach pozostawić pakiet przez 0,5 h w celu osiągnięcia jednakowej temperatury w całej jego objętości; przetrzymać tak pakiet przez 8 h sprawdzając jego zdolność do pracy ciągłej przez kontrolę spełnienia wymagań określonych w 3.7,

- wyłączyć zasilanie pakietu,

- sprawdzić warunki w komorze probierczej do warunków otoczenia laboratorium i przetrzymać w nich pakiet przez 0,5 h,

- sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu na zgodność z 3.2 i jego zdolność do pracy na zgodność z 3.7.

Pakiet jest odporny na działanie suchego gorąca w czasie pracy, jeżeli podczas próby i po jej zakończeniu spełnia wymagania określone w 3.2 i 3.7.

¹⁾ 1 oktawa/min odpowiada dwukrotnemu wzrostowi częstotliwości w ciągu 1 min.

5.4.9.4. Sprawdzenie odporności na wilgotne gorąco stałe. Sposób przeprowadzenia próby:

- sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietu na zgodność z 3.2,
- w komorze probierczej o temperaturze otoczenia laboratorium umieścić pakiet,
- pakiet połączyć z przyrządem kontrolnym,
- włączyć zasilanie pakietu, sprawdzić jego zdolność do pracy zgodnie z wymaganiami wg 3.7,
- wyłączyć zasilanie pakietu,
- uzyskać w komorze probierczej temperaturę 27°C dla pakietów odpowiadających grupom środowiskowym G2, G3, G4, natomiast 32°C dla G1, a następnie po osiągnięciu przez pakiet podanej temperatury obniżyć ją o 2°C podwyższając wilgotność względną do maksymalnej wartości granicznej wg tabl. 1, odpowiednio do grupy środowiskowej pakietu; przetrzymać pakiet w tych warunkach przez 96 h włączając po każdym dobie zasilanie i przyrząd kontrolny dla sprawdzenia wymagań wg 3.7; w czasie badań nie dopuścić w komorze probierczej do kondensacji pary wodnej,
- sprawdzić warunki w komorze probierczej do warunków otoczenia laboratorium i przetrzymać w nich pakiet przez 0,5 h,
- włączyć zasilanie pakietu i sprawdzić spełnienie wymagań określonych w 3.2 i 3.7.

Pakiet jest odporny na działanie wilgotnego gorąca stałego występującego podczas pracy, jeżeli w czasie próby i po jej zakończeniu spełnia wymagania zawarte w 3.2 i 3.7.

5.4.10. Sprawdzenie wytrzymałości na warunki transportu

5.4.10.1. Sprawdzenie wytrzymałości na wibracje sinusoidalne należy wykonać na wstrząsarce wibracyjnej dla trzech wzajemnie prostopadłych położenia opakowania z pakietami, stosując metodykę oraz parametry określone w PN-83/T-42106; czas trwania próby dla każdego położenia wynosi 0,5 h.

Po przeprowadzeniu próby, wyłączeniu wstrząsarki i rozpakowaniu pakietów należy sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietów wg 3.2 i ich zdolność do pracy wg 3.7.

Pakiet jest wytrzymały na wibracje sinusoidalne występujące podczas transportu, jeżeli po zakończeniu próby spełnia wymagania określone w 3.2 i 3.7.

5.4.10.2. Sprawdzenie wytrzymałości na udary mechaniczne należy wykonać w następujący sposób:

- po sprawdzeniu spełnienia wymagań określonych w 3.2 i 3.7 pakiety umieścić w opakowaniu transportowym,
- opakowanie z pakietami umieścić na płycie stanowiska pomiarowego mocując je bez stosowania dodatkowej amortyzacji i uwzględniając ewentualne dodatkowe przepisy dotyczące sposobu mocowania w czasie transportu,
- przeprowadzić próbę zachowując parametry narażeń wg PN-83/T-42106; punkty kontrolne powinny się znajdować w pobliżu miejsc mocowania opakowania z pakietami do płyty stanowiska pomiarowego.

Po przeprowadzeniu próby i rozpakowaniu pakietów należy sprawdzić wygląd zewnętrzny pakietów wg 3.2 i ich zdolność do pracy wg 3.7.

Pakiet jest wytrzymały na udary mechaniczne występujące podczas transportu, jeżeli podczas próby nie wystąpiły uszkodzenia mechaniczne pakietu i jeśli spełnia on wymagania określone w 3.2 i 3.7.

5.4.10.3. Sprawdzenie wytrzymałości na suche gorąco należy przeprowadzić w komorze probierczej w następujący sposób:

- po sprawdzeniu spełnienia wymagań wg 3.2 i 3.7 i odłączeniu zasilania pakiety w opakowaniu transportowym lub bez należy umieścić w komorze klimatycznej o temperaturze otoczenia laboratorium,
- podnieść w komorze temperaturę do wartości granicznej przewidzianej dla transportu wg PN-83/T-42106 utrzymując podczas próby przy temperaturze 50°C wilgotność względną nie przekraczającą 25% i przetrzymać pakiety w tych warunkach przez 16 h licząc czas od chwili uzyskania w całej komorze stabilności temperaturowej,
- obniżyć temperaturę w komorze do temperatury otoczenia laboratorium i przetrzymać w niej pakiety przez co najmniej 1 h,
- wyjąć pakiety z komory i z opakowania, włączyć zasilanie oraz urządzenie kontrolne i sprawdzić wygląd zewnętrzny wg 3.2 oraz zdolność pakietów do pracy wg 3.7.

Pakiet jest wytrzymały na suche gorąco podczas transportu, jeżeli po zakończeniu próby spełnia wymagania określone w 3.2 i 3.7.

5.4.10.4. Sprawdzenie wytrzymałości na zimno należy przeprowadzać w komorze probierczej w następujący sposób:

- po sprawdzeniu spełnienia wymagań wg 3.2 i 3.7 pakiety w opakowaniu lub bez umieścić w komorze probierczej w temperaturze otoczenia laboratorium,
- wyłączyć zasilanie,
- obniżyć temperaturę do jej dolnej granicznej wartości przewidzianej dla transportu wg PN-83/T-42106 i przetrzymać pakiety w tej temperaturze przez 16 h; czas ten powinien być liczony od chwili uzyskania stabilności temperaturowej w całej objętości komory klimatycznej,
- sprawdzić warunki klimatyczne w komorze do warunków otoczenia laboratorium i przetrzymać w nich pakiety do chwili uzyskania w komorze stabilności temperaturowej,
- sprawdzić spełnienie wymagań określonych w 3.2 i 3.7.

Pakiety są wytrzymałe na zimno występujące podczas transportu, jeżeli po zakończeniu próby ich wygląd zewnętrzny wg 3.2 i zdolność do pracy wg 3.7 spełniają wymagania.

5.4.11. Sprawdzenie niezawodności — wg normy przedmiotowej i BN-85/3108-02.

5.4.12. Sprawdzenie bezpieczeństwa — wg PN-84/T-42107 i norm przedmiotowych.

5.5. Ocena wyników badań

5.5.1. Wynik badań niepełnych należy uznać za dodatni, jeżeli badane pakiety spełniły wszystkie wymagania wg tabl. 2 kol. 5.

5.5.2. Wynik badań pełnych należy uznać za dodatni, jeżeli badane pakiety spełniły wszystkie wymagania wg tabl. 2 kol. 6.

W przypadku gdy pakiety nie spełniają jednego lub większej liczby wymagań, badania w zakresie tych wymagań należy powtórzyć na podwójnej próbie.

5.5.3. Ocena partii pakietów. Partię pakietów należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli uzyskano dodatni wynik badań niepełnych oraz jeśli badania pełne zakończyły się wynikiem dodatnim.

5.6. Zaświadczenie o wynikach badań. Każda seria pakietów powinna być zaopatrzona w świadectwo kon-

troli jakości stwierdzające zgodność parametrów każdego pakietu z wymaganiami normy.

6. POSTĘPOWANIE Z PARTIĄ PAKIETÓW UZNANĄ ZA NIEZGODNĄ Z WYMAGANIAMI NORMY

6.1. Ujemny wynik badań niepełnych. Jeżeli partia pakietów nie spełnia wymagań normy w zakresie badań niepełnych, należy zwrócić ją do naprawy; po naprawie należy powtórnie przeprowadzić badania niepełne.

6.2. Ujemny wynik badań pełnych. Jeżeli partia pakietów nie spełnia wymagań normy w zakresie badań pełnych, producent obowiązany jest do wstrzymania produkcji do czasu usunięcia przyczyn powstawania błędów w procesie produkcyjnym. Po usunięciu błędów należy wykonać serię informacyjną i poddać ją badaniom pełnym.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Maszyn Matematycznych, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-81/3104-15

- zmieniono parametry temperatury i wilgotności względnej w tabl. 1,
- rozszerzono wymagania niezawodności,
- zmieniono metodykę badań klimatycznych,
- wprowadzono wymaganie dotyczące sprawdzenia bezpieczeństwa.

3. Normy związane

- PN-84/E-04600 Wyroby elektrotechniczne. Próby środowiskowe. Postanowienia ogólne
- PN-85/E-04613/01 Wyroby elektrotechniczne. Próby środowiskowe. Próba N — zmiany temperatury
- PN-71/H-04651 Ochrona przed korozją. Klasyfikacja i określenie agresywności korozyjnej środowisk

PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do próbek

PN-76/O-79251 Opakowania jednostkowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

PN-83/T-42106 Urządzenia komputerowe. Ogólne wymagania i badania

PN-84/T-42107 Urządzenia komputerowe. Bezpieczeństwo elektryczne i mechaniczne. Wymagania i metody badań

BN-85/3108-02 Komputery. Niezawodność. Metody badań

BN-83/3311-01 Płytki drukowane jednostronne. Wymagania i badania

BN-89/3311-02 Płytki drukowane dwustronne i wielowarstwowe z otworami metalizowanymi

4. Autor projektu normy — mgr inż. Maria Bylica — Instytut Maszyn Matematycznych, Warszawa.